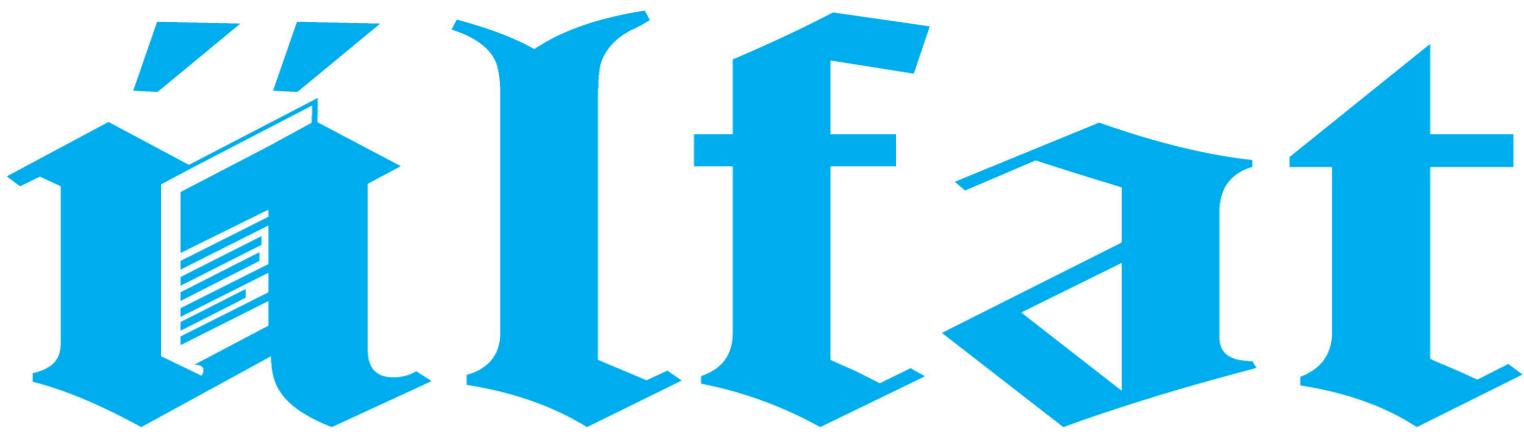




QƏZET 1991-Cİ İLDƏN ÇIXIR



AZƏRBAYCAN HƏMKARLAR İTTİFAQLARININ QƏZETİ

CÜMƏ AXŞAMI, 05 MAY 2022-Cİ İL / № 16 (1283)

WWW.ULFET-AZ.COM / ULFET-AZ@MAIL.RU

## Bakının Sabunçu rayonunda şəhid ailələri və müharibə əlləri üçün yeni yaşayış kompleksinin açılışı olub



Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva mayın 2-də Bakının Sabunçu rayonundan şəhid ailələri və müharibə əlləri üçün nəzərdə tutulan yeni yaşayış kompleksinin açılışında iştirak ediblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev dövlətizin başçılığını və birinci xanımı yeni yaşayış kompleksi baradə malumat verdi.

Bildirildi ki, doqquzmərtəbəli 12 binadan və 576 mənzildən ibarət yeni yaşayış kompleksi 2.76 hektar ərazidə inşa olunub. Kompleksdəki binalarda ümumilikdə 36 birtaqlı, 144 ikıotaqlı, 360 üçotaqlı və 36 dördotaqlı mənzil vardır.

Kompleksin ərazisində 100 yerlik uşaq bağçası və bir inzibati binanın inşa olunub. Həmçinin sakinlərin və övladlarının asudə vaxtının səmərəli təşkili üçün şərait yaradılmışdır.

lib və kompleks bütün zəruri infrastrukturla təmin edilib.

Şəhid ailələri və müharibə əllilərinə 200 mənzil və 50 avtomobilin təqdim olunmasının məzə məqəddəs Ramazan bayramında gerçəkləşməsi işe təsəddüf deyil. Humanizm, sosial qayğıya ehtiyacı olan ailələrə xüsusi diqqət və islam dəyerlərinə sadıqlıq Azərbaycan Prezidentinin idarəcilik konsepsiyasının müüm tərkib hissələridir.

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva kompleksdəki uşaq bağçasında yaradılan şəraitle tanış oldular.

Sonra dövlətlimən başçısı və birinci xanım Vətən müharibəsinde şəxsi igidiyyine və şücaatine görə "Füzulinin azad olunmasına görə", "Vətən uğrunda" və "Cəsur döyüşü" medalları ilə təltif edilmiş şəhəd Mahir Məmmədovun ailəsinin qonağı olublar.

Prezident İlham Əliyev şəhədin ai-

le üzvləri ilə səhbətində dedi:

- İlk növbədə, siz Ramazan bayramı münasibətilə təbrik etmək istəyirəm. Biz bu bayram günündə Bakı şəhərində yeni şəhərciyin açılışını qeyd edirik. Şəhid ailələri üçün nəzərdə tutulan mənzillərdə həm şəhid ailələri, həm müharibə əlləri yaşayacaqlar. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin, Allah sizin oğlunuza rəhmət eləsin. Böyük faciədir, böyük itkidir. Siz oğlunuzu itmişiniz, siz həyat yoldaşınızı, siz isə qardaşınızı. Bilirem ki, Mahir çox qəhrəman bir insan idi, Aprel döyüşlərində də iştirak etmişdi. Vətən müharibəsində də xüsusi qəhrəmanlıq göstərdiyinə görə dövlət tərəfindən üç medalla təltif edilmişdir. Ağır itkidir, sağalılmaz bir yaradır, bunu hər kəs başa düşür. Amma yegane təsallı o olabilir ki, canını Vətən uğrunda fada etdi. Onun və onun kimi övladlarımızın qəhrəmanlığı nəticəsində biz işğala son qoyduq.

DAVAMI SƏHİFƏ: 2-DƏ

## İkinci Dünya müharibəsi iştirakçılarına və digər müvafiq şəxslərə birdəfəlik maddi yardımalar ödənilib

Prezident İlham Əliyevin 2022-ci il aprelin 19-da imzaladığı Sərəncamın icrası olaraq, ikinci Dünya müharibəsində Qələbənin 77-ci ildöñümü ilə əlaqədar Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi həmin müharibədə iştirak edən 81 nəfərin hər birinə 1500 manat məbləğində birdəfəlik maddi yardım ödəyib.

Nazirliyin içtimaiyyetlə əlaqələr və kommunikasiya şöbəsində verilən məlumatə görə, Sərəncamla, həmçinin ikinci Dünya müharibəsində həlak olmuş və ya sonralar vəfat etmiş döyüşçülərin dul avrallarına, həmin dövrə arxa cəbhədə fedakar eməyinə görə orden və medallarla təltif edilmiş şəxslərə, ikinci Dünya müharibəsi illərində döyüş cəbhələrinin arxa hüdudları, yaxud döyüşən donanmaların əməliyyat zonaları daxilində orduñun və donanmanın mənəteyi üçün tapşırıqları yerinə yetirmiş xüsusi birleşmelerin işçilərinə, ikinci Dünya müharibəsi dövründə Leninqrad şəhərinin müdafiəsi görə müvafiq medal və döş nişanı ilə təltif edilmiş şəxslərə, habelə Leninqrad şəhərinin mühəsası iştirakçılarına, ümumən 4233 nəfərin hər birinə de 750 manat məbləğində birdəfəlik maddi yardımın ödənişi heyata keçirilib.

Sərəncam çərçivəsində ümumilikdə 4314 nəfər Prezidentin ehtiyat fondundan ayrılmış vəsait hesabına birdəfəlik maddi yardımla təmin edilib.

Üzvlərimizin əməyinin ləyaqətlə dəyərləndirilməsinə nail olmalıdır

BAX SƏHİFƏ: 5



BAX SƏHİFƏ: 8

Həmkarlar ittifaqına üzv ol - iş yerinə təminat al!

(Əmək Məcəlləsinin 80-ci maddəsinə əsasən, işgötürən həmkarlar ittifaqı üzvünən bu təşkilatın razılığı olmadan işdən azad edə bilməz)

Beynəlxalq

İş yerlərində ölüm hallarının qarşısının alınması

BAX SƏHİFƏ: 7

## "Ən yaxşı təqdimat" müsabiqəsinin qalibləri mükafatlandırılıb

Mayın 4-də Ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 99-cu ildönümü münasibətilə təşkil olunmuş "Ən yaxşı təqdimat" müsabiqəsi qaliblərinin mükafatlandırılması mərasimi keçirilib.

Tədbir Azərbaycan Milli Konservatoriyanın tərkibində Respublika İncəsənət Gimnaziyasının xor kollektivinin ifasında Dövlət Himninin sesləndirilməsi ilə başlayıb. Tədbirdə çıxış edən Baş nazirin müavini Əli Əhmədov layihənin əhəmiyyətini vurğulayıb. Ə.Əhmədov gənclərimizin bir fərd, əsl Azərbaycan vətəndaşı kimi formalaşmasında Ümummilli lider Heydər Əliyevin misilsiz xidmətlərindən bəhs edib.



Təhsil naziri Emin Əmrullayev isə Azərbaycan təhsilinin və elminin inkişafında Ümummilli liderin tarixi xidmətləri olduğunu vurğulayıb.

Tədbirdə Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının sədri, Milli Meclisin deputati Səttar Möhbaliyev çıxış edib. Deyib ki, biz bu gün çox mühüm bir tədbirə toplaşmışıq. Bu bir həqiqətdir ki, gənclik millətin yaşaması, inkişaf üçün teməl daşıdır. Bir millətin mövcudluğu üçün sağlam gənciliyinin olması vacib şərtlidir. Çünkü hər bir ləkədə dövlətçiliyin, müstəqilliliyin daha da möhkəmləndirilməsi, gələcəyin etibarlı təminatı, intellektual səviyyəli potensial kadrların yetişdirilməsindən, onların aparıcı qüvvəyə çevrilməsindən asılıdır. Bu baxımdan ölkəmizdə gənclərlə iş sahəsində görülen tədbirlər Azərbaycan gəncliyinin inkişafına təkan verir, onların cəmiyyətdə özlərinin təsdiqi etməsində böyük rol oynayır.

DAVAMI SƏHİFƏ: 3-DƏ

## Səttar Möhbaliyev:

"Xüsusi təyinatlılar şanlı hərb tariximizdə böyük bir məktəbin əsasını qoydular"

BAX SƏHİFƏ: 3

Himayəyə götürdükləri ailələrdə oldular

BAX SƏHİFƏ: 7

Muzey işçilərinə mükafatlar verildi

BAX SƏHİFƏ: 7

Fizika İnstitutunun əməkdaşları gəzintidə olublar

BAX SƏHİFƏ: 3

28 Aprel işğal, çevriliş, yoxsa inqilab?

BAX SƏHİFƏ: 5

"Sağlam və təhlükəsiz əmək şəraitinin yaradılması üzrə ən yaxşı müəssisəsi (təşkilat)" devizi ilə keçirilən respublika müsabiqəsinin 2021-ci il üzrə yekunları haqqında

BAX SƏHİFƏ: 4



"Azərbaycanın hər bir uğurunun arkasında Ümummilli lider Heydar Əliyevin müyyən etdiyi möhkəm temellər dayanır. Ulu Öndərin xalqımızın rıfahı, dövlətimizin inkişafı, Vətənimizin qorunması üçün atdığı bütün adımlar Prezident İlham Əliyev tərəfindən layiqinə davam etdirilər. Öz hədəfinə çatmış oldu. 1999-cu ildə Azərbaycan Ordusunun ən çəvili və peşəkar döyüş qabiliyyetine malik Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrinin yaradılması və onların hərb tariximizdə oynadıqları rol Heydar Əliyevin nə qədər uzaqqorən və dahi şəxsiyyət olduğunu bir daha ortaya qoyur".



## Səttar Möhbaliyev: "Xüsusi təyinatlilar şanlı hərb tariximizdə böyük bir məktəbin əsasını qoydular"

Bu fikirləri AZERTAC-a açıqlamasında Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının (AHİK) sədri, Milli Məclisin deputati Səttar Möhbaliyev deyib.

Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrin yaradılmasını tarihi hadisə adlandıran S.Möhbaliyev bildirib ki, 2016-ci ilin Aprel döyüsləri ordumuzun bu bölməsinin gücünü, peşəkarlığını, yüksək döyüş ruhunu işgalçı Ermenistana, onun havadarlarına, həmcinin bütün dünyaya nümayiş etdirdi. Hemin döyüslərə böyük qəhrəmanlıq göstərən xüsusi təyinatlılar ordumuzun digər bölmələri ile birlikdə düşmənin dərsini layiqinə verdilər.

**Dövlətimiz tərəfindən Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrin** dünya müdafiə sənayesinin aparıcı şirkətlərinin istehsalı olan müasir silahlarla, döyüş vasitələri və texnikalarla təchiz edilməsi üçün bütün imkanlar yaradılır. 2020-ci il sentyabrın 27-də eks-hükum emalıyyat ilə başlayan Vətən müharibəsi xüsusi təyinatlılarının qəhrəmanlıq salnamesidir. Onların nümayiş etdirdiyi yüksək döyüş qabiliyyəti bütün dünyaya səs saldı. Səhra, dağ, qaya, isti, soyuq demədən, iqlimin və relyefin hər cür sərt üzüne hazırlı olan Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrimiz cəmi 44 güne düşmənin diniyi yera qoydu. Hər gün yeni şəhərləri, kəndləri, qəsəbələri azad etmək xalqımıza böyük sevinc bəxş edirdilər. Şuşa əməliyyatı ise onların peşəkarlığının və yüksək döyüş qabiliyyətinin təntənəsi oldu. Onlar dağları aşaraq, qayalarдан dırmanaraq Şuşaya qalxdılar, yüngül silahlarla, əlbəyaxa

döyüslə, şəhərin tarixi görkəminə zərər verməklə, madaniyyət paytaxtimizi azad etdilər. Bir sözə, onlar Qarabağ dastanının müəllifi olular və göstərdikləri qəhrəmanlıqlarla şanlı tariximizdə böyük bir məktəbin əsasını qoydular. Vətən bütün qəlibi ilə sevmək, hər zaman onun müdafiəsiñə hazır olmaq, bu yolda həq nədən qorxmamaq və çəkinməmək. İnanıq ki, xalqımızın gələcək nəsilləri bu məktəbi dərinəndən öyrənəcək və bundan layiqinə bəhərelənəcəklər", - S.Möhbaliyev bildirib.

Deputat qeyd edib ki, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrin yaradılmasının 23-cü ildönümü münasibətilə keçirilen tədbirdə xüsusi təyinatlıların peşəkarlığından, yüksək döyüş hazırlığından, vətənpərvərliklərinən söz açaraq, onlara fəxr etdiyini bildirdi. Xüsusi təyinatlıların sayının ikinci Qarabağ mühərbiyəndən sonra iki dəfə artırılması onu deməye imkan verir ki, ölkəmiz müdafiə məqsədilə öz həbi qüdrətini artırmaqdə davam edəcək.

**"Bu gün Ermenistanda Azərbaycana qarşı** ərazi iddialarından hələ də əl çəkməyən, revansıst düşündə ilə yaşıyan insanlar anlamalıdırı-

lar ki, onları hansı tale gözləyir. Bunun üçün o qədər da uzağa getmek lazımdır, onların 44 günlük Vətən müharibəsində döyüş meydanından qaçan ermeni əşgerlərinə xatırlamaları kifayətdir. Əminlik ki, xalqımız xüsusi təyinatlıların qəhrəmanlıqlarına heç zaman unutmaçaq, həmişə böyük fəxarətə xatırlayacaq", - S.Möhbaliyev bildirib.

## Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının sədri, Milli Məclisin deputati Səttar Möhbaliyevə

Hörmətli Səttar müəllim!

Men Rabite ve Neqliyyat Nazirliyi (indiki Rəqəmsal İnkışaf və Neqliyyat Nazirliyi) "Azərpoç" MMC-nin 3 sayılı poçt filialında 2004-2016-ci illerde müxtəlif vəzifələrdə işləmişəm. Hazırda təqaüddəyəm.

AHİK-in təqəquḍçulara olan diqqət və qayğısını, her bir müraciətimizə həssaslıqla yanaşdırıldıñın xüsusi olaraq qeyd etmək istərdim. Belə ki, bu diqqətin natiqəsi olaraq mən aprelin 11-dən 25-dək "Bilgəh" Kardioloji sanatoriyasında müalicə olunmuşum. Sanatoriyada olduğum zaman orada müalicə kursu keçənlərin çox hissəsi təqəquḍçüler idi. Ona görə də mənim bu minnətdarlığımı respublikamızın bütün təqəquḍçuları adından qəbul edə bilərsiniz. Yaradılan bu gözəl şəraitə görə, Sizə və kollektivinə dərin hörmətə təşəkkürümü bildirirəm. Allah Sizə cansaqlığı və uzun ömürlər nəsib etsin.

Oruc İSMAYILOV,  
təqaüḍçü, Nərimanov Rayon Ağsaqqallar Şurasının üzvü

## SEMINAR-MÜŞAVİRƏ



səkögörənlilik Elektrik Şöbəkəsi Həmkarlar İttifaqları Komitesinin sədri Miriyunis Səyidov, Naxçıvan MR Həmkarlar İttifaqları Şurasının texniki əmək müfəttişi Hüseyin Quliyev vərəgüylərə, ki, təhlükəsiz və sağlam əmək saraitının yaradılması, həmçinin işçilərin eməyin mühafizəsi qaydalara riyat etməsinə nəzarət olunması istiqamətindən tədbirlərin icrası daim diqqət mərkəzində saxlanılır. Hazırda muxtar respublikada işçilərin heyati və sağlamlığına təhlükə yarada biləcək hadisələrin qarşısının alınması üçün profilaktik tədbirlər görürlər, tikinti aparılan obyektlərdə işçilər üçün sanitar-gigiyenik qaydalara cavab verən xüsusi yerlər hazırlanır, onlar peşələrinə uyğun xüsusi geyim və fördi mühafizə vasitələri ilə təmin edilir. Bildirilib ki, görülən işlərlə yanşı, eməyin mühafizəsi istiqamətində geniş məarifləndirmə işləri de aparılırlar.

**Seminarın sonunda bildirilmişdir ki, Naxçıvan MR Həmkarlar İttifaqları Şurası muxtar respublikada insan amilinə yüksək diqqət və qayğını özündən etibarən ədən əməyin mühafizəsinin taşķılıno bundan sonra da xüsusi diqqət yetirəcəkdir.**



## Fizika Institutunun əməkdaşları gəzintidə olublar

AMEA Fizika Institutunun Həmkarlar İttifaqları Komitesinin dəstəyi ilə Ramazan bayramı münasibətilə 40 nəfər əməkdaşın Balakənə ("Qubek Hotel" 3 gece/4 gün), o cümlədən Şəki, Qax, Zaqatala şəhərlərinə gəzintisi teşkil olunub.

Institutun əməkdaşları onların istirahətini yüksək səviyyədə təşkil etdiyi üçün "Qubek Hotel" in rəhbərliyinə və kollektivinə təşəkkür ediblər.

## "Ən yaxşı təqdimat" müsabiqəsinin qalibləri mükafatlandırılıb

əvvəli səhifə 1-də



üze çıxarılması yolunda çox işlər görür.

Gone istedadların üzə çıxarılması, onların potensial imkanlarının inkişaf etdirilməsi ilə bağlı, təhsil icimiyyatı olaraq, bəzən gənclərə diqqət və qayğı göstərməli, maddi və mənvi dəstəyimi zi əsirgəməməliyik. Ulu öndər, Ümummillili lider Heydar Əliyevin anadan olmasının 99-cu ildönümü münasibətilə təşkil olunan ən yaxşı təqdimat müsabiqəsi də



şagirdlərin istedadlarının üzə çıxarılması və onların stimullaşdırılması üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Biz üçüncü ildə ki, pandemiya ilə əlaqədar bu müsabiqə onlayn şəkildə, şagirdlərin həzurladığı videolar klövələrə baxmaqla onların təqdimatlarını qeyd etdiririk.

Hesab edirəm ki, formatundan asılı olmayıla, belə bir müsabiqənin təqdim etdirilməsi ilə bağlı, təhsil icimiyyatının əsası olaraq, bəzən şagirdlərin təhsil sisteminin qurulmasına, qabaqcıl dövlətlərin təhsil sistemlərinə integrasiya olunmasına geniş imkanlar açılmış, istedadlı əşəq və gənclərə hər zaman diqqət və qayğının artırılması ölkə Konstitusiyasında təsbit edilərək təhsil sistəminə dövlət siyasetinin əsas istiqamətlərindən birindən təqdim edilmişdir.

**Ümummillili lider Heydar Əliyevin respublikamızda siyasi rəhbərliyo qayğısı ilə milli-mənvi dəyərlərinin dirçəlişinə, iqtisadiyyatın, sosial sahələrin inkişafına güclü stimul verilmiş, bunuluna yanaşı, ölkənin təhsil sisteminin yenidən qurulmasına, qabaqcıl dövlətlərin təhsil sistemlərinə integrasiya olunmasına geniş imkanlar açılmış, istedadlı əşəq və gənclərə hər zaman diqqət və qayğının artırılması ölkə Konstitusiyasında təsbit edilərək təhsil sistəminə dövlət siyasetinin əsas istiqamətlərindən birindən təqdim edilmişdir.**

Heydər Əliyev hələ sovetlər dövründə Azərbaycanın rəhbərliyinə dərknəmələrə təsdiq etdirən əlaqədarı.

Təsədüfi deyil ki, 70-80-ci illərdə Heydar Əliyev rəhbərliyinə dövründə Azərbaycanda 5 yeni ali təhsil müəssisəsi açıldı və ali təhsil alanların sayı 70 minden 100 minə çatdırıldı.

Həmçinin bu illərdə hər il 800-900 nəfər Azərbaycan gənci SSRİ-nin nüfuzlu ali təhsil müəssisələrindən təhsil almışdır.

Ümummillili liderin təhsilin inkişafını prioritet sahə kimi elan etdir və deyir: "Təhsil sahəsi nə sonayedir, nə kənd təsərrüfatıdır, nə ticarətdir. Bu, comiyətin xüsusi intellektual cəhətinə əks etdirir sahədir. Belə haldə təhsil sistemiñə çox diqqətli yanaşmaq lazımdır və bu sistemə münasibət çox həssas olmalıdır!"

Heydər Əliyev hələ sovetlər dövründə Azərbaycanın rəhbərliyinə dərknəmələrə təsdiq etdirən əlaqədarı.

Təsədüfi deyil ki, 70-80-ci illərdə Heydar Əliyev rəhbərliyinə dövründə Azərbaycanda 5 yeni ali təhsil müəssisəsi açıldı və ali təhsil alanların sayı 70 minden 100 minə çatdırıldı.

Həmçinin bu illərdə hər il 800-900 nəfər Azərbaycan gənci SSRİ-nin nüfuzlu ali təhsil müəssisələrindən təhsil almışdır.

Ümummillili liderin təhsilin inkişafını prioritet sahə kimi elan etdir və deyir: "Təhsil sahəsi nə sonayedir, nə kənd təsərrüfatıdır, nə ticarətdir. Bu, comiyətin xüsusi intellektual cəhətinə əks etdirir sahədir. Belə haldə təhsil sistemiñə çox diqqətli yanaşmaq lazımdır və bu sistemə münasibət çox həssas olmalıdır!"

S.Möhbaliyev bir dəha xatırladı ki, istedadlı qayğı təqdim etdirən şagirdlərinə qatılmışdır.

İstedadlı şagird və tələbələrinin inkişaf etdirilməsi, onların potensial imkanlarının inkişaf etdirilməsi ilə bağlı, təhsil icimiyyatı olaraq, bəzən gənclərə diqqət və qayğı göstərməli, maddi və mənvi dəstəyimi zi əsirgəməməliyik. Ulu öndər, Ümummillili lider Heydar Əliyevin anadan olmasının 99-cu ildönümü münasibətilə təşkil olunan ən yaxşı təqdimat müsabiqəsi də

şagirdlərin istedadlarının üzə çıxarılması və onların stimullaşdırılması üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Biz üçüncü ildə ki, pandemiya ilə əlaqədar bu müsabiqə onlayn şəkildə, şagirdlərin həzurladığı videolar klövələrə baxmaqla onların təqdimatlarını qeyd etdiririk.

Şagirdlərin təqdim etdiyilərən istedadları, təhsil icimiyyatının əsası olmasının, Azərbaycanın orazi 99-cu ildönümü münasibətilə təşkil olunan ən yaxşı təqdimat müsabiqəsi də

şagirdlərin istedadlarının üzə çıxarılması və onların stimullaşdırılması üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Mən müsabiqəyə qatılmış və adını qaliblərə sərhəd etdirəm. Şagirdlərin təqdim etdiyilərən istedadları, təhsil icimiyyatının əsası olmasının, Azərbaycanın orazi 99-cu ildönümü münasibətilə təşkil olunan ən yaxşı təqdimat müsabiqəsi də

şagirdlərin istedadlarının üzə çıxarılması və onların stimullaşdırılması üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Mən müsabiqəyə qatılmış və adını qaliblərə sərhəd etdirəm. Şagirdlərin təqdim etdiyilərən istedadları, təhsil icimiyyatının əsası olmasının, Azərbaycanın orazi 99-cu ildönümü münasibətilə təşkil olunan ən yaxşı təqdimat müsabiqəsi də

şagirdlərin istedadlarının üzə çıxarılması və onların stimullaşdırılması üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Mən müsabiqəyə qatılmış və adını qaliblərə sərhəd etdirəm. Şagirdlərin təqdim etdiyilərən istedadları, təhsil icimiyyatının əsası olmasının, Azərbaycanın orazi 99-cu ildönümü münasibətilə təşkil olunan ən yaxşı təqdimat müsabiqəsi də

şagirdlərin istedadlarının üzə çıxarılması və onların stimullaşdırılması üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir.

## Qarabağ qazisi qalib gəldi

İşməilli rayonunun Uşaq və Gənclər idman Məktəbindən şagirdlərinə qatılmışdır. İstedadlı şagirdlərinə qatılmış

*"Sağlam və təhlükəsiz əmək şəraitinin yaradılması üzrə ilin ən yaxşı müəssisəsi (təşkilatı)" devizi ilə keçirilən Respublika müsabiqəsinin*

## 2021-ci il üzrə yekunları haqqında

AHİK-in icraiyə Komitəsi qeyd edir ki, icraiyə Komitəsinin 25 noyabr 2009-cu il (№ 6b. 32a) tarixli qərarına əsasen, "Sağlam və təhlükəsiz əmək şəraitinin yaradılması üzrə ilin ən yaxşı müəssisəsi (təşkilatı)" devizine həsr olunmuş "Sağlam və təhlükəsiz iş şəraitini yaratmaq sahəsində ilin ən yaxşı müəssisəsi - 2021" adı uğrunda keçirilən müsabiqədə 1960-dan artıq müəssisə ve təşkilat iştirak etmişdir.

**23** sahə hömkarlar ittifaqını təmsil edən 167 müəssisədən 48 qalib müəssisə və təşkilat sənədləri mükafatlandırılaraq üçün AHİK-a göndərilmişdir.

2021-ci il ərzində 30191 işçini, o cümlədən 6322 qadın işçini təmsil edən 48 müəssisə və təşkilat hömkarlar ittifaqı

komitələri, əməyin müdafiəsi komissiyaları və ictimai müvəkkilər nəzarət-pröfili təxnikası yüksək seviyyədə təşkil etmiş, əməyin müdafiəsi və təhlükəsizlik texnikası qaydalara, məşin və mexanizmlərin, avadanlıqların istismarı zamanı təhlükəsizlik texnikasının tətbiklərinə əməl olunmasına, işçilərin sosial-məsələlərin yaxşılaşdırılmasına dair 244 yoxlama heyata keçirilmişdir.

Bunun noticəsində hömkarlar ittifaqı komitələri tərafından təhlükəsizlik tətbiklərinə cavab verməyən, işçilərin hayatına və sağlamlığına təhlükə törədən 59 dəzgah, avadanlıq aşkar olunmuş və sahənin işinin dayandırılmışdır. Məsələdən əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması üçün kollektiv müqavilələrin əməyin müdafiəsi bölməsinə ssialis məsələlərə aid 241 adda bənd əlavə edilmişdir.

və edilməsinə nail olunmuşdur. Hömkarlar ittifaqı komitələrinin 143, əməyin müdafiəsi komissiyalarının 115 iclasının müzakirə mövzusu əməyin müdafiəsi və təhlükəsizlik texnikası məsələləri olmuşdur.

Bütün bu tədbirlər əməyin müdafiəsinin yaxşılaşdırılmasına ayrılan maliyyə vəsaitinin əvvəlki illə müqayisədə 58,68%, həmin vəsaitin hər işçiyə düşən hissəsinin 66,61% artırılmasına nail olunması ilə nöticələnmişdir.

Təklif olunmuş tədbirlərin yerinə yetirilməsinə və maliyyə vəsaitlərinin istifadəsinə nəzarətin həyata keçirilməsi nöticəsində müəssisələrdə əmək şəraitinin və məhafizəsinin yaxşılaşdırılmasına yönəlmüş 298 tədbir həyata keçirilmiş, attestasiya olunmuş iş yerlərinin sayı 82 %-ə çatdırılmış, işçilərin 99,2 %-i tibbi müayinədən keçirilmişdir.

İşçilər müəyyən olunmuş normalar daxilində ayaqqabı və digər fərdi məhafizə

zə vəsítələri ilə təmin olunmuşdur. Müsabiqə üzrə AHİK-in müvafiq komissiyasının 16 mart 2022-ci il tarixli iclasında irəli sürülmüş təkliflər nəzərə alınmışdır. AHİK-in icraiyə Komitəsi qərar ahr:

1. AHİK 30 aprel 2021-ci il № 15b.5 tarixli qərarına uyğun olaraq "Sağlam və təhlükəsiz əmək şəraitinin yaradılması üzrə ilin ən yaxşı müəssisəsi (təşkilatı)" devizini həsr olunmuş "Sağlam və təhlükəsiz iş şəraitini yaratmaq sahəsində ilin ən yaxşı müəssisəsi - 2021" adı uğrunda Respublika müsabiqəsinin 2021-ci il üzrə qalibləri AHİK-in diploma və hədiyyələri ilə təltif edilsinlər (əlavə olunur).

2. AHİK-in əməyin müdafiəsi şöbəsinə, Konfederasiyanın üzv təşkilatlarına əməyin müdafiəsi üzrə qanunvericiliyə və qaydalara riyət edilməsi dair ictimai nəzarətin təşkilinin yaxşılaşdırılması işində hömkarlar ittifaqı

komitələrinə lazımi köməkliyin göstərilməsi tapşırılsın.

3. Sahə hömkarlar ittifaqı respublika komitələrinə, federasiyalarına və birləşmələrlə ilə yanaşı iştirak etmək əmək müftülərinin tətbiq təşkilatların həvəsləndirilməsi üçün tədbirlər görsünlər.

4. "Ulfət" qəzetiñ redaksiyasına respublika müsabiqəsinin yekunlarının və qaliblərin təcrübəsinin işqalandırılması tapşırılsın.

5. "Sağlam və təhlükəsiz əmək şəraitinin yaradılması üzrə 2022-ci ilin ən yaxşı müəssisəsi (təşkilatı)" devizi ilə növbəti il üzrə Respublika müsabiqəsi elan edilsin və müsabiqə AHİK icraiyə Komitəsinin 25 noyabr 2009-cu il tarixli (№ 6b.32a) qərar ilə təsdiq edilmiş vəhdi metodikaya uyğun həyata keçirilsin.

AHİK-in sədri S.Möhbəhəyev

## "Sağlam və təhlükəsiz əmək şəraitinin yaradılması üzrə ilin ən yaxşı müəssisəsi (təşkilatı)" devizi ilə 2021-ci il üzrə keçirilmiş Respublika müsabiqəsində qalib gələn təşkilatların

### SİYAHISI

#### I Aviasiya İşçiləri HİRK

##### 1. "SILKWAY group"

"Silk Way Airlines" şirkəti MMC

#### II Avtonəqliyyat və Yol Təsərrüfat İşçiləri HİRK

- Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin "35 Nö-li Yol İstismarı" MMC
- Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin "15 Nö-li Xüsusi Təyinatlı Yol İstismarı" MMC
- Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin "4. Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin "3 Nö-li Yol İstismarı" MMC
- Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin "5. Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin "13 Nö-li Yol İstismarı" MMC

#### III Bələdiyyə İşçiləri HİRK

- Abşeron rayonu, Aşağı Güzək Bələdiyyəsi

#### IV "Baku Stil Kompani" MMC İşçiləri HİR

- "Baku Steel Compani" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti

#### V Dəmiryolçuların Müstəqil HİRK

- "Azərbaycan Dəmir Yolları" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin İnfrastruktur Departamentinin Elektrik Təchizatı Xidmətinin 1 nömrəli Bakı Elektrik Sahəsi
- "Azərbaycan Dəmir Yolları" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin İnfrastruktur Departamentinin Yol Xidmətinin 13 nömrəli Yevlax Yol Sahəsi

#### VI Dəniz Nəqliyyatı İşçiləri HİRK

- "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiciyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin Xəzər Dəniz Neft Donanması

#### VII Dövlət idarələri və ictimai Xidmət İşçiləri HİRK

- Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyi Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidməti 12 sayılı ərazi Vergiler Baş İdarəsi

#### VIII Elektroenergetika və Elektrotexnika Sənayesi İşçiləri HİRK

##### 12. "Azərenerji" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin

"Azərbaycan İstilik Elektrik Stansiyası" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti

#### IX Gömrük İşçiləri Hömkarlar İB

##### 13. Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsi

Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin "Azərterminalarkompleks" Birliyi

#### X "Xidmət-İş" Hömkarlar İttifaqları Federasiyası

##### 14. "AZERTRANS LTD" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti

#### XI "İnşaat-İş" Hömkarlar İttifaqı

##### 15. Azərbaycan Respublikası Tehsil Nazirliyi

Pəşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi 8 sayılı Bakı Pəşə Liseyi

#### XII "Azərsu" Təsərrüfatı İşçiləri Hömkarlar İttifaqı

##### 16. "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Səbail Rayon Sukanal İdarəsi

##### 17. "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Sumqayıt Sukanal İdarəsi

##### 18. "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin 8 nömrəli Regional Sukanal İdarəsi

#### XIII "Kənd-Qida-İş" Hömkarlar İttifaqı Federasiyası

##### 19. Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi

Baytarlıq Elmi Tədqiqat İstututunun Baytarlıq Klinikası

##### 20. "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin

Astara Suvarma Sistemləri İdarəsi

##### 21. "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Tərərcay Hidroqoşşağının İstismarı İdarəsi

##### 22. "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Hidrogeoloji-Meliorativ Xidməti İdarəsi

#### 23. Teymur Əhmədov adına "AZNAR" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti

#### 24. "Baku International Tobacco" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyət

#### 25. "Azərsun Holding" Şirkətlər Qrupu "Bazarstore" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti

#### 26. "Azərsun Holding" Şirkətlər Qrupu "Al Market" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyət

#### XIV Metal İşçiləri HİR Federasiyası

##### 27. "ALCO" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti

#### XV Mədəniyyət İşçiləri HİR

##### 28. Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyi

Bakı şəhər F. Əmirov adına 6 nömrəli Onbirlik İncəsənət Məktəbi

##### 29. Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyi

Bakı şəhəri, Səbail Rayon Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sistemi

#### XVI Naxçıvan Muxtar Respublikası HİR Şurası

##### 30. Babək "Sirab" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

#### XVII Neft və Qaz Sənayesi İşçiləri HİR

##### 31. SOCAR "Neftqaztikinti" Tresti

##### 32. "BOS SELF" MMC

##### 33. "Barər Energy Operatinq Company Limited" Şirkətinin

Azərbaycan Respublikasında Nümayəndəliyi

#### XVIII Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiya İşçiləri HİR

##### 34. Azərbaycan Respublikası Rəqəmsal İnnişat və Nəqliyyat Nazirliyi

"AziTelecom" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti

#### XIX Sahibkarlıq, Özəl Elm və Yüngül Sənaye İşçiləri HİR

##### 35. Azərbaycan Respublikası Rəqəmsal İnnişat və Nəqliyyat Nazirliyi

"AzTelecom" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti

#### XXIII Yerli Sənaye və Kommunal-Məişət Müəssisələri İşçiləri HİR

#### XX Səhiyyə İşçiləri HİR

##### 37. Azərbaycan Respublikası İcbari Təbii Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi

"Təbii Ərazi Bölgələrinin idarəetmə Birliyi" Publik Hüquqi Şəxs

##### "Lökbatan Tibb Merkezi" Publik Hüquqi Şəxs

##### 38. Azərbaycan Respublikası İcbari Təbii Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi

"Təbii Ərazi Bölgələrinin idarəetmə Birliyi" Publik Hüquqi Şəxs

##### 2 nömrəli Şəhər Poliklinikası

#### XXI Təbii Sərvətlər və Ekologiya İşçiləri HİR

## "Aqrar sahədə əməyin mühafizəsi"



**A**prelin 28-də Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi Birləşmiş Həmkarlar İttifaqı Komitəsi tərəfindən 28 Aprel - Ümumdünya Əməyin Mühafizəsi Günü ilə əlaqədar "Aqrar sahədə əməyin mühafizəsi" mövzusunda konfrans keçirilib.

Tədbiri giriş sözü ilə açan Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Aparat rehbəri Rafail Quliyev bildirib ki, ölkədə çalışan işçi qüvvəsinin böyük hissəsi kənd təsərrüfatı məhsulunun istehsalı və emalı ilə məşğol olur, aqrar sahədə intensiv olaraq maşın və aqreqatlardan, pestisidlərdən, həmçinin digər aqrokimyəvi maddələrdən istifadə edildiyindən bu sahədə əməyin tehlükəsizliyi məsələlərinə xüsusi diqqət yetirilir.

AHİK-in sədr müavini Cavanşir Alxasov əməyin



mühafizəsinin təşkili və töməni işində həmkarlar ittifaqlarının rolündən, ölkəmizdə bu sahədə görülen işlərdən, əməyin mühafizəsi sahəsində işsətötürənlərin və işçilərin üzərinə düşən vəzifələrdən bəhs edib. Onun sözlerinə görə, həmkarlar ittifaqlarının texniki əmək məftətişləri əməyin mühafizəsi üzrə ictimiyyət mühəkəllərlə birlikdə mütəmadi olaraq müəssisələrdə nəzarət-profilaktika işi aparır, iş yerlərində əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində ciddi fəaliyyət göstərirler.

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi İşçilərinin Birləşmiş Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin sədri Fuad Məmmədov çıxış edərək işçilər üçün sağlam və tohľükəsiz əmək şəraitinin yaradılmasının işgötrür və bu sahəyə ictimai nəzarət funksiyasını həyata keçirən həmkarlar ittifaqının ona başheca missiyalarından biri olduğunu diqqətə çatdırıb. O, əməyin mühafizəsi üzrə mütəxəssislərin hazırlanması, ixtisaslarının artırmaları və tacribə mübadiləsinin aparılması işlərinin mütəmadi davam etdirilməsinin zəruri olduğunu qeyd edib. Əlavə edib ki, əsas istəyimiz üzvlərimiz tohľükəsiz mühitdə çalışmasıdır.

Daha sonra sağlam və tohľükəsiz əmək şəraitinin yaradılmasında fərqlənən Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin tabeli qurumlarının rehbərləri Fəxri diplomlarla təltif olunublar.

Konfrans işini "Əməyin mühafizəsi sahəsində çağırışlar" və "Aqrar sahədə əməyin mühafizəsi" mövzularına həsr edilmiş panel müzakirələrə davam edib.

## 28 Aprel işşal, çevriliş, yoxsa inqilab?



**A**prelin 28-i Rusiya bolşeviklərinin Şərqdə ilk demokratik dövlət olan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətini (AXC) devirərək ölkəmizi işşal etdiyi gündür. 1920-ci ilin aprelin 28-de baş verən qanlı işşal müstəqillik tariximə ən ağır, ən kədərlə və hüssələ gülərdən biri kimi yazılıb. Bu tarix eyni zamanda 70 minlik rus ordusuna qarşı son damla qanına kimi vuruşmuş 350 azərbaycanının qəhrəmanlığı kimi də yaddaşlara hakk olunub.

Bu tarixi daha dərindən araşdırmaq, əslində həmin illərdə nələrin baş verdiyini öyrənmək üçün tarix üzrə felsefə doktoru, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının A.A.Bakıxanov adına Tarix İnstitutunun "Azərbaycan Sovet dövrü tarixi" səbəsini müdiri İlqar Niftəliyevle görüşüb bu barədə səhbet apardım.

İlqar mülliət dedi ki, heles 1919-cu ilin sonundan başlayaraq Türkiye azadlıq hərəkatının üzvləri olan Qarabəkir Paşa və Müstafa Kamal Atatürkə Moskva hökuməti arasında güzil danişmalar gedirdi. Məqsəd Sovet Rusiyasının Anadoluda baş qaldıran Milli Azadlıq Hərəkatına herbi yardım etməsi idi: "Amma burda bələ bir məsələ var idi. Həm Sovet Rusiyası, həm de Anadoluda olan Milli Azadlıq hərəkatı üçün əsas düşmən Antanta ölkələri idi, xüsusun də Böyük Britaniya. Düşmənciliyə

reğəm Böyük Britaniya ile Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti arasında münəsibətərəfən yox idi. Bəlli ki, 1920-ci il Paris Konfransında Böyük Britaniyanın Qafqazdakı nümayəndəsi Oliver Vordropun Azərbaycanın de-faktō tanınmasına böyük xidmətləri olub. Təbii ki, Rusiya - Türkiye əlaqələrinin qurulmasında bu, bir maneaya çevriləndi. Çünkü birbaşa əlaqə ya Azərbaycan, ya Ermenistan vasitəsi mümkün idi. Beləliklə, 1920-ci ilin yanvarından başlayaraq Sovet Rusiyasının xarici işlər komissarı Qorqi Çicerin ilə Azərbaycan xarici işlər naziri Fətəli Xan Xoyski arasında yazılmışlar gedir. Həmin yazılmışlarda Rusiya hökuməti Azərbaycan hökumətinə təzhiyilər edir. Onlar tələb edirdilər ki, Azərbaycan Sovet Rusiyası ilə birlişib Anton Denikinin ordusuna qarşı birge mübarizə aparsın. Amma Azərbaycan hökuməti bunun Rusiyasının daxili işi olduğunu bildirir. Ancaq vəziyyət elə getirdi ki, sovet ordusu Şimali Qafqazda könlüllər ordusunu məğlub edəndən sonra Azərbaycanın sərhədlərinə yaxınlaşdı. Hətta Paris Konfransında Azərbaycan nümayəndə heyəti sovet tohľükəsindən qorunmaq üçün dəfələrə qərb dövlətləri qarşısında məsələ qoymuşdu. Amma böyük dövlətlərin bu məsələdə vahid bir fikri olmadığı üçün 1920-ci ilin aprelində AXC Sovet Rusiyası ilə tekbedə qaldı. O dövrde Azərbaycanın təxminən 30 minlik ordusu var idi. Ermenistan cümhuriyyət dövrü boyunca da Azərbaycanın bölgələrinə təcavüz etdiyi üçün həmin ordunun böyük bir hissəsi Qarabağda cəmləşmişdi. Buna görə də Azərbaycanın şimal sərhədləri, eyni zamanda Bakının özü də çox az qüvvə ilə (təxminen 2 minə yaxın) qorunurdu. Bundan istifadə edən Sovet Rusiyası çox sürətə Dərbənd tərəfdən Bakı istiqamətində hərəkət edir. Size deyim ki, o dövrde AXC parlamentinin özündə də bu məsələye birmənalı münasibət yox idi. Sosialist fraksiyasının üzvləri olan Əliheyder Qarayev, Məhəmmədən Hacınski Rusiya ilə əlaqələrin qurulmasının və qoşunlarının Azərbaycan vəsítəsi Anadoluya getmesinin tərəfdarı idilər. Amma Müsavat fraksiyasının rehbəri Məmməd Əmin Rəsulzadə isə deyirdi ki, şimaldan gələn istiñlən bir qüvvə Azərbaycan üçün düşmən bir qüvvədir, ona görə də biz onu Azərbaycan ərazisine buraxa bilərik. Çünkü bir dəfə buraxsaq, daha heç vaxt onları burdan çıxarda bilməyəcəyik.

Ümumiyyətə, bu hadisələri müxtəlif formalarla adlandırmış olar. Birincisi, bu, işşal ididi. Sovet dövründə bu hadisə Azərbaycanda Sovet hakimiyətinin qurulması kimi qeyd olundu. Ancaq haqiqət isə o idil ki, müstəqil bir dövlətin erazisində başqa bir dövlət öz ordusunu yeridərək işşal etmişdi. İkinci, bu, çevriliş ididi. Çünkü ölkə daxilində kommunistlər zor gücü ilə qanunu hökuməti devirmişdilər. Üçüncü, bu, inqilab ididi. Çünkü Azərbaycanın bundan sonrakı inkişafı tamamilə yenidən başa gətirəcəkdir. Bəzi mənbələr də bu hadisələrde türk zabitlərinin de-eli-nin olduğunu bildirilir. Bu, həqiqətdirmi?" suallını cavablandırıb tarixçi

bildirdi ki, Məmməd Əmin Rəsulzadə "Azərbaycan Cümhuriyyəti" əsərində göstərir ki, Bakıya daxil olan əsgərlər arasında türk zabitləri də var idi: "Hətta məlumdur ki, Xəlil Paşa Moskva ilə əlaqəsi olan bir şəxs idi. Önu da qeyd edim ki, M.K.Atatürk həmin ilin aprelin 26-de Leninə məktub yazır. Məktubda Atatürk öz üzərinə öhdəlik götürürdü ki, Azərbaycanın sovet dövlətlərinin sırasına daxil olmasına nail olacaq. Və Azərbaycan hökumətini razi salacaq ki, rus qoşunu Azərbaycandan keçməklə Antanta dövlətlərinə qarşı mübarizədə Anadoluya köməyetsin". Məktub üvanına mayın axırında çatmışdı. O vaxt qədər artıq Sovet Rusiyası bu missiyanı həyata keçirmişdi.

İ. Niftəliyev onu da qeyd etdi ki, həmin dövrde Azərbaycan qoşununun çox hissəsinin Qarabağda cəmləşməsi əsində ermənilər tərəfindən qurulan bir plan idid. Hətta son illərdəki sənədlər də onu göstərir ki, Dağlıq Qarabağda ermənilərin 1920-ci il martın 22-de qıymaq qaldırması əsində Şimali Qafqazda yerləşən bolşevik komandanlığı ilə əlaqəli bir hadisə idid: "Bunun haqqında biz artıq sənədlər də tapmışıq. Çox maraqlıdır ki, Ermənistanda çap olunan sənədlər toplusunda əqəşəkən göstərilir ki, Bakıda hakimiyətin dəyişilməsində Dağlıq Qarabağdan Şimali Qafqaza gedən emisarların da xidməti olub. Bunu ermənilər özləri etiraf edirlər. Yəni bu, bilərkən olmuşdu ki, ordunun böyük bir hissəsi məhz qərb sərhədlərində cəmləşsin və Bakı müdafiəsiz qalsın. Ümumiyyətə, sizə deyim ki, 1920-ci il fevralın 11-də güzil şəkildə keçirilən qurultayda cümhuriyyətin devriləməsi və sovet hakimiyətinin qurulması haqqında qərar artıq qəbul olunmuşdu. Və elə həmin qurultayda Azərbaycan Kommunist Partiyası yaradılmışdı".

Bəlli, 71 illik işşal dövründən sonra ölkəmizin müstəqilliyini yenidən eldə etməsi bizi gözəyin ağır faciələrin qarşısını aldı. Lakin müstəqilliyimizi eldə etdiğən sonra da rus-erməni işbirliyi bitmedi. Üstündən neçə iller keçəsə də, bu işbirliyin eziyyətlərini torpaqlarımızı işşaldən azad etdiyimiz müdəddədə də, hətta bu gün də çəkməkdə davam edirik.

Aliyə Səmədova

## Tamahımıza hakim olanlarımızızı qorumağa qadirik



"Azərsu" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin rehbəri və "Azərsu" Təsərrüfatı İşçiləri Həmkarlar İttifaqı Komitəsi Müqəddəs Ramazan bayramı ərafəsində xeyrəhəlq aksiyası keçirilmişlər. Bu təşkilatların vəsaiti hesabına həzurlanmış bayram sovgatlarının 69-u Vətən mühərribində canım və sağlamlığım itirmiş igid əğullarımızın ailələri üçün nəzərdə tutulmuşdu. Respublika Komitəsinin və QSC-nin nümayəndələri avvalədən qeyd alıñmış siyahı üzrə ölkənin müxtəlif regionlarında getmiş, şəhid ailələri və qazilərlər görüşmişlər. Onların qarşın gələn müqəddəs bayramlarını təbrik etmiş, sosial vəziyyətləri, istək və arzuları ilə maraqlanmışlar. Şəhid, qazilərlərinə bağışlarına baxmış, əzizlərini, hər birinə valideyin qayğısı göstərmişlər. Ev sahibləri əziz gündə qapılarını açıb içəri girdiklərinə, gürəzlərə təbrik etdilər.

Bayram ərafəsində aztəminat ailə başçıları da diqqətdən kənardə qalmadı. "Azərsu"nun yerləşdiyi binanın akt zalına bu təbəqədən olan 345 nəfər işçi davet edildi. Dovşanlılar qarşısında çıxış edən Respublika Komitəsinin sədri Akif Məmmədov dedi ki, xalqımız müqəddəs kitabın nazıl olduğu bu müqəddəs ayın imtahanından üzüüag çıxmışdır. Allahın lütf etdiyi oruçluq

günü göstərdi ki, biz tamahdan uzaq xalqı.

Tamahımıza hakim. Bir az geniş mənəvə

götzərək, heç bir xalqın, tayfanın, toplumun sərvatında, torpağında gəzməyə yoxdur. Amma bu ayda göstərdiyimiz iradə onu da deməyə əsas verir ki, olanlarımızı - yəni Allahın qismatımızı verdiyi Vətəni, digər sərvötleri qorumaqda nümayiş etdiriyimiz iradəni heç kim qırmaq gücündə olabiləm. Biz lazımi anda millət olaraq birləşməyi bacarıraq. Nəcə ki, Ramazan ayı bizi bir niyyət ətrafında birləşdirdi, eləcə də Vətən mühərribində, düşmən topuna, tüfənginə baxmayaq, bir əlin barmaqları kimi "Dəmir yumruq" ətrafında birləşdik.

Akif mülliim itirakçılarına "Qarşidan gələn Ramazan bayramının mübarək!" dedi. Xalqımız əminənmiş, Vətənimiz sələr arzuladı.

Sonra bütün itirakçıları bayram sovgatları paylaştı.

Allah qəbul etsin!

Üzvlərimizin əməyinin ləyaqətlə dəyərləndirilməsinə nail olmaliyiq



Alim İbrahimovun xatirosi 1 dəqiqəlik sükütlə yad edildi.

Dəyirmi masada MİHİ Göyçay Rayon Komitəsinin sədri Nəriman Məlikov geniş mərzuq ilə çıxış etdi. Dedi ki, ittifaqımızın BƏT-in təklif etdiyi çağrıda eksiñi tapan tələbləri dəstekləyir və işini bu tələblərə uyğun qurmaq çalışır. Qeyd etdi ki, əsas diq-qətimiz layıgli və adaletli, tohľükəsiz iş yer, işçilərin sosial müdafiəsi, onlara hörmət və ləyaqətləri yanaşmasına yönəldilidir. Biz, həmkarlar ittifaqı olaraq, bu principi pozulmamasına çalışıraq. MİHİ Rayon Komitəsinin təbe müəssisələrində, istisnəsiz olaraq hamimiz, Hİ üzvlərinin əməyinin ləyaqətlə dəyərləndiriləcəyini nəfər etməliyidir.

28 Aprel - Ümumdünya Əməyin Mühafizəsi Günü hər olsunun bu tədbirdən əvvəl rayonda fealiyyət göstərən bir neçə müəssisədə texniki tohľükəsizlər qaydalarının təqsimləri baxış keçirildi.

Sonda əmək kollektivlərində işçilərin iş yerlərində üzərindəki problemlər müzakirə edildi.

Tədbir səual-cavabla yekunlaşdı.

Nəriman MƏLİKOV,  
MİHİ Göyçay Rayon Komitəsinin sədri

## Ətraflı məlumat əldə etdilər



Beynəlxalq Əmək Təşkilatı (BƏT) tərəfindən 2022-ci ilə Ümumdünya Əməyin Mühafizəsi Günü ilə "Positiv, tohľükəsiz və sağlam hayət mədəniyyəti üçün birgə fealiyyət" devizi altında qeyd edilmişsi ilə əlaqədar rayon mərkəzi kitabxanasında seminar keçirilmişdir.

MİHİ Sabirabad Rayon Komitəsinin təşkilatçılığı ilə baş tutan seminar itirakçılarına əməyin mühafizəsi, texniki tohľükəsizlər və yanğından mühafizə qaydaları haqqında ətraflı məlumat verilmiş, her bir eməkdaşın bu sahədə müvafiq biliklərə malik olması və qəbul edilmiş ümumi qaydalara ciddi riayət edilməsi tövsiyə olunmuşdur.

## Rusiyada çalışan hansı həmvətənlərimiz pensiya hüququna malik olacaq

**A**zərbaycan Respublikası ile Rusiya Federasiyası arasında iqtisadi eməkdaşlıq məsələləri üzrə hökumətlərəsi Dövlət Komisiyalarının 20-ci iclası çərçivəsində "Azərbaycan Respublikası ile Rusiya Federasiyası arasında pensiya təminatı sahəsində eməkdaşlıq haqqında Müqavilə" imzalanıb.

Bu müqavilə emək miqrantları kimi Rusiyada fəaliyyət göstərən Azərbaycan vətəndaşlarının pensiya və siyortalanma üzrə digər hüquqlarının tanınmasına tömən etmək məqsədi daşıyır. Beləliklə, Rusiyada çalışan Azərbaycan vətəndaşlarının oradakı siyorta stajı pensiya zamanı nəzərə alınacaq. Müqavilə respublikamızda mütəxəssislər tərəfindən ümumiyyətkən azərbaycanlı məmənələrin xeyrinə işləyəcək addım kimi qıymətləndirilir.

**Milli Məclisin iqtisadi siyaset, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin üzvü, millet vəkili Vüqar Bayramov**



bu müqavilənin pensiya kapitalının qarşılıqlı olaraq tanınması ilə bağlı əhəmiyyəti sonəd adlandırdı: "Məlumdur ki, her iki ölkənin bir-birində emək miqranti kimi fəaliyyət göstərən vətəndaşları kifayət qədərdir. Azərbaycan vətəndaşlığını saxlamalı, Rusiyada yaşayan və işləyen həmvətənlərimiz müqayisədə daha çoxdur. İndiye kimi emək miqrantları işlədikləri müddətə eməkhaqlarından müyyən sosial ödənişlər həyata keçirir, bu ödənişlərlə şəxsin müyyən siyorta və pensiya kapitalında vəsait toplanır. Lakin ölkələrinə qayıtdıqdan sonra bu məbləğ onların pensiya təminatı hesablanarken nəzərə alınmadı", deyə bildirdi.

Millet vəkilinin dediyine görə, yeni qaydalar imkan verəcək ki, həmin staj və kapital pensiya təminatı zamanı istifadə oluna bilsin. Məsələn, Rusiyada 20 il yaşamış və işləmiş, eyni zamanda sosial ödəniş etmiş azərbaycanlı emək miqrantı vətənəne qayıtdıqdan sonra, ümumi pensiyası təyin olunan zaman, həm işlədiyi staj, həm də ödəniş pensiya hesablanacaq. Eyni zamanda, qarşılıqlı olaraq, emək miqrantlarının pensiyaya çıxan zaman daha çox pensiya almaq imkanı da mərhələli şəkildə öz həlli tapacaq.

"Bele bir müqavilə 1999-cu ildə Rusiya Federasiyası və Azərbaycan hökuməti arasında imzalanmışdır. Azərbaycan parlamentində ratifikasiya olunsa da, Dövlət Duması bunu qəbul etmemişdi. Buna səbəb əslində rusiyalı işgötürənlərin maraqlarını təmin etmek idi. Çünkü ölkədə işçilərin qüvvəsi çatışdırmışdı. Buna görə de, ə umumiyyətə, Rusiyada emək miqrantları, ecbəti vətəndaş-

lığı olmayan şəxslər siyortalanmır, nəticədə orada işləyen emək miqrantları heç bir yığım kapitalına malik olmur. Bu da işsə götürənləri ucuz içi güvvəsi sahib olmağa stimullaşdırır və bir çox əlavə xərclərdən azad edirdi. Müqavilənin yenidən imzalanması göstərir ki, Rusiyada qanunverici-

liyə dəyişiklik edilib və orada artıq emək miqranti kimi fəaliyyət göstərənlərdən de siyorta üçün müyyən vəsait tutulacaq". Bunu ise Vətəndaşların Hüquqlarının Müdafiəsi Liqasının sədri Sahib Memmedov bildirdi. Dedi ki, Azərbaycanda işləyen bütün emək miqrantları öz vətəndaşlarımız kimi siyorta növlerine cəlb olunur. Amma qarşılıqlı müqavilə olmadığı üçün siyorta məbləği pensiya təminatı zamanı nəzərə alınmadı.

S. Memmedov əlavə etdi ki, Azərbaycanda icazəni işgötürən özü, Rusiyada isə emək miqranti olan fərdin özü alır. Bu qanun birmənəli olaraq Rusiya Federal Miqrasiya Xidmetindən qeydiyyatdan keçmiş və icazə almış emək miqrantlarına şəmil olunacaq.

**O həmçinin qeyd etdi ki, bu qərar iki ölkə arasında pensiya təminatı sahəsində eməkdaşlıq haqqında müqavilə bağlanması, qüvvəye minəndən sonrakı dövredə şamil olunacaq. Çünkü avvelki illerdə onszu da yığım olmayıb. Pensiya təminatı haqqında aparılan islahatların tərkib hissəsi kimi, 23 ilden sonra yenidən bu məsələni gündəmə gətirib, həllinə nail olunması pensiya haqqında aparılan islahatların tərkib hissəsi kimi sevindirici haldır.**

**Əslî TELMANQIZI**

## Hökumətimiz sahibkarlığın dəha da aktivlaşması üçün nə kimi tədbirlər görür?

**H**azırda ölkədə aktual olan məsələlərdən biri de sahibkarlığın inkişafı ilə bağlıdır. Bu haqda vətəndaşımızı maraqlandıran sualları Milli Məclisin deputati Elnur Allahverdiyev ünvanlaşdırıb.

- Örəzəq təhlükəsizliyinin artıq global xarakter daşıdığından zəmanət onun həlli yükünü təkcə hökumətin öz üzərinə götürməsi, təbii ki, çıxış yolu deyil və ya istenilən səmərəni verməyəcək. Mövcud şərait sahibkarların fəaliyyətinin güclənməsi, onların iqtisadiyyatın bütün sahələrində rolunun artırmasını tələb edir. Dövrün bu tələbinə uyğun olaraq hökumətimiz sahibkarlığın dəha da aktivlaşması üçün hansı təsirli tədbirləri görür?

- Hazırda dünyada həqiqətən də erzaq təhlükəsizliyi sahəsində mümkün qıtlıq barede müxtəlif qurumlar, beynəlxalq teşkilatın rəsmiləri, iqtisadçılar və siyasetçilər həyəcan təbii calmağı bacayırlar. Bu, ilk növbədə iki aydan çoxdur, davalı edən Rusiya-Ukrayna müharibəsi və ondan doğan amillərənən təbii. Rusiya iri buğda ixracatçısıdır. Ukraynanın da dünya bazarında, məsələn, qarğıdalı ixracatında öz rol var. Bu veziyət, təbii ki, tək bizi deyil, bütün dünyani narahat edir. Bu baxımdan, sizin qeyd etdiyiniz kimi, hökumətin sahibkarları aktivliyə səsleməsi ilə mümkün problemin aradan qaldırılması o qədər də inandırıcı görünür. İlk növbədə qeyd etdiyim kimi, Azərbaycanda hələlik real təhlükə barede her hansı həyəcan yoxdur. Proses hökumətin nezareti ndedir, üstəlik, bir ictimai nəzəret də var ki, bu da vətəndaşdır. Vətəndaş bazara, marketə gedir və real veziyəti görür. Men hökumət rəsmiləri ilə görüşürəm, səhəbetlərimiz olur, heç bir narahatlılığı əsas yoxdur. Hər həftə Nazirlər Kabinetin sahibkarlarla, ölkəye erzaq idxlə edən işadamları ilə əlaqə saxlayır və real veziyəti öyrənir. Hər hansı istiqamətde çatışmazlıq olarsa, təbii olaraq dövlət müdaxilə edəcək, sahibkara lazımi dəstəyi verəcək ki, bu sahədə her hansı qıtlıq yaşanmasın. Yeni bu baxımdan dövlətə özəl sektor six işbirliyi və əlaqədərlərdir.

O ki qaldı sahibkarların aktivliyəsine, təbii ki, bura da bazar amili var. Təklif-tələb faktoru unudulmamalıdır. Dövlət sahibkarlara her cü dəstək verir və bu dəstəyi ehtiyac yarandığı zaman daşıda da gücləndirəcək.

**Məlumdur ki, məhsulların maya dəyəri xammalla bərabər onun tərkibində olan irili-xirdalı komponentlərin qiyamılı ilə müəyyənəlsər. Bize istehsal olunan məhsulların isə komponentlərinin böyük hissə**

si xarici ölkələrdən alınır. Bu da bahalaşmaya gətirib çıxarır. Bu komponentlərin hamisini olmasa da, çox hissəsinin istehsalı yerli sahibkarlara həvalə oluna bilməzmi? Bu işdə onlara güzəştli qiymətlərlə, kreditlərlə yardım göstərile biləməzmi?

- Bilirsiz, Azərbaycan sahibkarları her şeyi istehsal edə bilər. Nəcə ki, bir ölkə her şeyi istehsal edə bilər. Dünya qloballaşdır, ölkələr, iqtisadiyyatlar, istehsal sahələri bir-birilərinə çox yaxındırlar, six elaqəlidirlər.

Ölkə daxilində istehsal coğrafiyası necə bölünürse, dünyada da elədir. İndi biz her nə var istehsal edək, axıbu, mümkün deyil. Misal üçün, ABŞ Rusiya-Ukrayna müharibəsinədək kosmosa ucurduğu rakətləri Rusiyadan alırdı. Rusiya isə yerli avtomobil "VAZ"ın demək olar eksər komponentlərini xaricdən idxlə edir. İndi müharibədir, embarqo tətbiq edilir, zavod dayanıb, işləmir. Rusiya toztorandan tutmuş müharibədə istifadə etdiyi qanadlı rakətlərin istehsalindəki istifadə etdiyi mikroçiplərə da Tayvandın alındı. Tayvan Rusyanın orta şəhərlərindən de kiçikdir. Rusiya özü isə dünyının en böyük ölkəsidir. İndi Tayvan satırı, Rusiya da istehsal edə bilər.

Türkiyənin istehsal etdiyi "Bayraktar"lar hazırlıda yəni nəsil müharibənin simvoluna çevrilir, ancaq komponentlərin bəziləri xaricdən alınır. Dünya iqtisadiyyatı, ölkələrin iqtisadiyyatları çox sıx şəkildə bir-biriləri ilə əlaqədədir. Bu, qlobal dönyaının başlıca göstəricisidir.

**Yeni zamanda onu da qeyd etməliyik ki, dövlət nəyinə istehsalın sahibkarlara, belə deyək, məcburən qəbul etdirə biləməz. Sahibkar kimdir? Özəl sektorun temsilçisi. O, istehsal etdiyi məhsul satmaq isteyir, İlkin hadfi budur. Əger məhsul satılacaqsa, istehsal edəcək. Əks halda etməyəcək. Bunu dövlət ona məcbur edə biləz və etmək istəmez. Bizdə Sumqayıtdakı sənaye parkı nümunəsi var. Orada da özəl sektor çalışır və dövlət sahibkarları her cür dəstək verir. Nəticə olaraq istehsal edilən məhsul dönyaňın müxtəlif ölkələrində satılır. Hazırda işgaldən azad olunan ərazilərdə de bəzə parkların yaradılması gündəmdədir. Ağdamda artıq bünövüs qoyulub və özəl sektor ciddi maraqlına səbəb olub. Bir sözü, proses gedir və hökumət həm istiqamət verme, həm dəstək baxımdından veziyətə nəzərat edir.**

**- Yazılanlara görə, yerli istehsalın ləng inkişafında inisərçılığın da təsiri az deyil. Mövcud qanunlarla inisərçılığın qarşı genişləşməsi mübarizə aparmaq, ona birdəfələrənələrdir?**

- Dediklərinizlə razı ola bilərəm. Biz az önce müstəqillik tariximizin en böyük büdcəsini qəbul etdik. Yerli istehsal ləng gedir, büdcədə qeyri-neft sektorunun payı necə artıb? Yaxud ixracatda qeyri-neft sektorunun nisbəti necə yüksəkdir? Bilirsiz, çox şey yazılı bilər, real iqtisadiyyat isə mövcud göstəricilərə, statistik məlumatlara, proqnozlara esaslanır.

**İnhisərçılıqla mübarizədə dövlət də maraqlıdır və II atılan bir səra addımlar bunu sübut edir. Vergi və gömrük sistemində həyata keçirilən islahatlar, şəffaflığın təmin edilməsi istiqamətində təsirli addımlar atıraq və bu öz bahəsini verir. Əgər hökumət enerji daşıyıcılarından asılılığı azaltmaq və bündə qeyri-neft sektorunun payını artırmaq kursunu elan edibə, inhisərçılıq və monopoliya ilə mübarizənin zəifliliyindən danışmadıq mümkün deyil. Çünkü inhisərçılıq ilk növbədə hökumətin elan etdiyi iqtisadi siyasetə ziddir, kursun qarşısında duran maneədir. Düşünürəm ki, həyata keçirilən kompleks tədbirlər zamanla öz müsbət nəticələrini göstərəcək.**

**Gülöyşə MƏMMƏDLİ**

## Vətəndaşlara 200 milyon manatdan çox ƏDV məbləği geri qaytarılıb

**D**övlət Vergi Xidmətinin vətəndaşlara ödədiyi vergi qaytarılmasının təminatı 2022-ci ilin mayıs ayında 21 dəfə artıb. 2022-ci ilin mart ayı ərzində kartlar vasitəsilə həyata keçirilən nağdsız ödənişlərin həcmi 1 milyard 688 milyon manat təşkil edib.

ƏDV-nin müyyən hissəsinin qaytarılması üçün ilk növbədə istehlakçı, yəni alış-veriş edən və ya xidmətdən yararlanan tərəf fiziiki şəxs, satıcı və ya xidmət tərəfənər isə ƏDV ödəyicisi olmalıdır. Eyni zamanda alınan mal və ya xidmətlər də əlaqədərlərdir.

**Qeyd edək ki, ƏDV-nin geri qaytarılması meyənlərini yalnız yeni nəsil kassa aparatlarının (NKA) tərkibindən olunduğu təcavüt və iaşa obyektlərində mümkündür. Qaydalara əsasən, ƏDV-nin müyyən hissəsinin qaytarılması zamanı 3 məqam xüsusi diqqət çəkir.**

**İlk növbədə istehlakçı, yəni alış-veriş edən tərəf fiziiki şəxs olmalıdır. Bundan başqa, satıcı tərəf də mütləq ƏDV ödəyicisi olmalıdır. Supermarket və digər iri marketlərin əksəriyyətində, iaşa məntəqələrinin isə bir qismində yeni nəsil qurğular quraşdırılsa da, köhnə qurğular da az deyil. Hazırda ölkə üzrə tətbiq edilən onlayn kassalarla**

rin sayı 58.095-dir. Ölkə üzrə ticarət və iaşa məntəqələrinin sayı isə 400 mindən artıqdır. Bu o deməkdir ki, əksər obyektlərdə bu aparatlar mövcud deyil. Yeni NKA-ların quraşdırılmasına 2019-cu ilin avyollarından Bakı, Sumqayıt və Gəncə şəhərlərindən başlanıb. Vergi Məcəlləsinin 77.5 və 77.7-ci maddələrinə əsasən, mövcud kassa aparatları vergi nəzərəti tədbirlərinə tam həyata keçirməyi imkan vermir və bu məqsədlə Nəzirlər Kabinetin tərkibindən təsdiq

ləblərdən biridir. Hazırda bu proses grafiklər üzrə mərhələli şəkildə aparılır və birinci mərhələdə iri ticarət mərkəzləri, şəbəkə sistemi marketlər və yanacaqdordurma məntəqələrində quraşdırılma başa çatdırılır. Eyni zamanda ötən il avtomobil satışı həyata keçirən vergi ödəyiciləri, şadlıq evləri, mebel satışı üzrə ixitsəsləşmiş müəssisələrdə bu qurğuların tətbiqinə başlanıb. Müasir NKA-ların tətbiqi dairəsinin genişləndirilməsi məqsədilə Vergi Məcəlləsinə 2022-ci il yanvarın 1-dən tətbiq ediləcək.

Bütün bu tədbirlər, o cümlədən ƏDV-nin geri qaytarılması mexanizmının iqtisadiyyatın şəffaflasdırılmasına xidmət edir və dövriyyədən konarda qalan vergilərin büdcəyə ödenməsinə və vergi daxil olmalarının həcmindən artmasına mühüm təsir göstərir. Yeni nəsil nəzarət-kassa aparatları vergi ödəyicisinin fəaliyyətinə qədər əsasən, məsəfədən nəzarət olunmasına şərait yaratıbdıqdan, eləcə də NKA çəvikk hesablaşdırma forması olduğundan kassa aparatlarının tətbiq edilməsi noticosindo vergidən yaxınlaşdır. Vergi Xidməti layihənin ehəti dairəsinin genişləndirmək üçün eləvə tədbirlər həyata keçir. Vergi Məcəlləsinin edilmiş son dayışıkların bəzə məhz bu istiqamət üzrə bezi xidmət sahələrinin də ƏDV-nin qaytarılması sisteminə cəlb edilməsidir. 2022-ci il yanvarın 1-dən etibarən sehiyyə və özəl tibb müəssisələrinə vətəndaşların ödədiyi vergi ödəyicilərinin tətbiqindən quraşdırılan xidmətlər üzrə pul hesablaşdırmalarının nağdsız qaydaları, yəni NKA və NKA-ların quraşdırılmasının nəzərdə tutulub. Vergi Xidməti bu proses 2022-ci ilin sonuna dək başa çatdırmağı planlaşdırır. Yeri golmışkən, NKA-ların quraşdırılmasından imtina edən, yaxud quraşdırılmışdan sonra həmin kassalardan istifadə etməyən obyektlər sahibləri barəsində vergi qanunveriliyində nəzərdə tutulmuş məsuliyət tədbirləri üçün əsas tətbiq edilməsi gözlənilir.

Hazırda digər sahələr üzrə də mal, isə xidmətlərinə qədər dairəsinin genişləndirilməsindən ibarət əməkdaşlıqların əməkdaşlıqları, obyektlərdə malların alış və xidmətlərin göstərilməsi zamanı ƏDV-nin bir hissəsinin vətəndaşlara geri ödənilməsi üçün vergi qanunveriliyində yeni dayışıklıkların edilməsi gözlənilir.

Beynəlxalq



**Zero  
Death  
At Work**

2022  
IWMD  
2023

çilərin həyatını xilas etmək barədə tədbir görməye çağırın iş yerində sıfır ölüm manifestini çap etdikdə elde edələr.

Nazirlər, Avropa Parlementi üzvləri, həmkarlar ittifaqı liderləri və eməyin mühafizəsi və təhlükəsizlik texnikası üzrə aparıcı ekspertləri te-

## İş yerlərində ölüm hallarının qarşısının alınması

**H**əmkarlar ittifaqları Beynəlxalq İşçilərin Anim Gündündə xəbərdarlıq edir ki, iş yerlərində təhlükəsizliyi yaxşılaşdırmaq üçün tədbirlər görülməsə, yaxın onillikdə Avropa İttifaqında (Al) 30 minədək insan iş yerində öle biler.

Avrostat-in məlumatına görə, son 10 ilde iş yerlərində ölümlər nəticələnən qəzaların sayı azılib, amma bu nisbet sabit deyil, ölüm halları 2019-cu ilde yenidən artıb.

Avropa Həmkarlar İttifaqı İnstitutunun təhlili-nə əsasən, dəyişikliklər son 10 ilde olduğu kimi eyni sürelə davam edərə, 2020-2029-cu illər arasında iş yerlərində eləvə 27,041 ölüm halı baş verə biler.

**Ispaniyada iş yerlərində ölüm hallarının sayının azalması gözlənilmir, Fransada vəziyyət daha da pisləşəcək və Avropada bu proses 30 il ərzində dayanmayaçaq. Lakin siyasi iradə mövcud olsa, 2030-cu il qədər bunlara son qoyula bilər.**

Bu onillikdə iş yerində baş verebəcək ölüm hallarının sayı ve 2010-2019-cu illər tendensiyaları davam edərə, ayrı-ayrı üzv dövlətlərde ölümlər nəticələnən iş yeri qəzalarının aradan qaldırılacağı il:

**Polşa: 563 ölüm - 2027  
Portuqaliya: 481 ölüm - 2030  
Ruminiya 1451 ölüm - 2036  
Avstriya: 694 ölüm - 2037  
İtalya: 3434 ölüm - 2042  
Almaniya: 3143 ölüm - 2044  
Çexiya: 851 ölüm - 2052  
Fransa: 7803 ölüm - heç vaxt  
İspaniya: 3191 ölüm - heç vaxt  
Aİ: 27: 27 041 - 2055**

Bu nəticələr Avropa Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyası (ETUC) Avropa liderlərini iş-

rəfdən imzalanan manifest 2030-cu ilə qədər iş yerlərində ölüm hallarına son qoymaq üçün eməyin mühafizəsi sahəsində məarifləndirmə, yoxlamaların və cezaların artırılmasına çağırıb.

Beynəlxalq Əmək Teşkilatının məlumatlarını ETUC tərəfindən təhlil göstərdi ki, hazırda Avropada son on illiyin əvvəl ilə müqayisədə iş yerlərində aparılan təhlükəsizlik yoxlamalarının sayı daha azdır.

**İş yerlərində baş verən qəzalarla yanaşı ETUC həm Al iplerini hər il 100 mindençox insanın ölümüne səbəb olan xərcəng xəstəliyindən və işçiləri iqlim dəyişikliyinin səbəb olduğu ekstremal hava hadisələrindən qorumaq üçün daha çox iş görməye çağırır.**

ETUC Baş katibinin müavini Kleys-Mikael Stal deyib ki, heç kim evdən çıxarınen idən sonra ailəsinin yanına qayıdadıqmı deyə narahat olmamalıdır. Lakin bu, bir çox işçilər üçün gündəlik rəalliqdır, çox vaxt gəlirləri artırmaq üçün mesliyətsiz işsgötürənlər və ideoloji səbəblərdən sağlam təhlükəsizlik qaydalarına və yoxlamalarla hücum edən siyasetçilər səbəbindən.

Hər il minlərlə insan tikinti sahələrində, fabriklerde və digər iş yerlərində baş veren ağır və qarşıya alını bilən qəzalar nəticəsində heyatları itirir. Milyonlarla insan da iş yerində xərcəngə səbəb olan maddelərə məruz qaldıqdan sonra ölüb.

İş yerlərində baş veren ölümlər öten əsrin bir hadisəsi kimi görünse də, bu faciələr Avropada en azı 30 il ərzində davam edəcək. Baxmayaraq ki, bu, qacılım deyil.

**İşçilərin xatirəsinə həsr olunmuş beynəlxalq gündə biz həlak olanları yada salır və sağ qalanlar üçün mübarizə aparacağımıza söz veririk. Siyasetçilər hərəkətə keçirməyə hazır olsalar, 2030-cu il qədər biz iş yerində sıfır ölümə nail ola bilərik. İşçilərin həyatını prioritət hesab etməyin vaxtı çatıb.**

Bu nəticələr Avropa Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyası (ETUC) Avropa liderlərini iş-

## Mitinglərdə işçilərin hüquqlarının yaxşılaşdırılmasına çağırıblar



İndustriALL-in üzv təşkilatları bu il bütün dünyada təşkil etdikləri 1 May mitinqlərində işçilərin hüquqlarının yaxşılaşdırılmasına çağırıblar. Tailanda IndustriALL-in üzv təşkilatı CILT mitinqdən dərhal yüksək minimum emekhaqqı, 180 günlük analıq məzuniyyəti, sosial təminat sisteminde islahatlar və BƏT-in 4, 87 və 98 sayılı konvensiyalarının ratifikasiyası tələbi ilə digər həmkarlar ittifaqlarına qoşuldu.

Sri-Lankada həmkarlar ittifaqları ölkənin ağrı iqtisadi vəziyyətini həll etmek üçün tacili siyasi həll yollarına çağırıb.

Mongolstanda MEGM həmkarlar ittifaqları işsgötürənlərin işçilərin maaşlarını oğurlamasına icazə verdiyi yeni emək qanununa etiraz etmək üçün 1 May mitinqindən istifadə etdi. İn-

dustriALL-in üzv təşkilatları səkkiz saatlıq iş gününə çağırıblar.

**Kamboca Əmək Hərəkatı Konfederasiyası (CCW), İşçi Hərəkatının Kollektiv İttifaqı (CUMW), Həmkarlar İttifaqlarının Müstəqil Koalisiyası (ILUC), Kamboca Xalq Həyatının İnkışafı Assosiasiyası (CDPLA), Ev İşçiləri Assosiasiyası (ADW) birgə bəyanatda Kamboca hökumətinə BƏT-in 144, 183, 189 və 190 sayılı konvensiyalarını ratifikasiya etməyə və BƏT-in 87 və 98 sayılı konvensiyalarının icrasını nəzərdən keçirməye çağırıb.**

Koreyada 16 bölgədə 75 min işçi mitinq keçirdi və 14 min işçi paytaxt Seulun küçələrinə çıxaraq, bütün işçilər üçün ayrı-seçkilik olma-dan emekhaqqı və təhlükəsizlik iş yeri hüququnu işçi eleyhinə siyasetlərə son qoyması çağırıb.

Filippinde həmkarlar ittifaqları aşağı emekhaqqı, eməyin mühafizəsi və təhlükəsizliyi məsələlərini toxundu və koronavirus bohranı zamanı iş yerində zorakılıq və təqiblərə son qoymasını tələb etdi.

İndustriALL-in Afrika ölkələrindəki üzv təşkilatları iş dünyasında ləyaqətin bərpası üçün kampaniya apararaq, 1 May bayramını qeyd etmək üçün toplasdılar.

Materialları hazırladı: Azər MUSTAFAYEV

## VII institutlararası futbol turniri

Aprelin 25-də AMEA-nın Azad Həmkarlar İttifaqının (AHİ) maliyyə dostayı və təşkilatçılarıyla keçirilən gənc alım və mütəxəssislərin VII institutlararası futbol turnirinin açılışında.

Ümumiyyətli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 99 illiyinə həsr edilən ona-növbə turnirin açılış mərasimində AMEA-nın vitse-prezidenti, akademik İsa Həbibbəyli, Dilqəm Tağıyev, AHİ-nin sedri, hüquq elmləri doktoru, professor Habil Qurbanov, Gənc Alim və Mütəxəssisler Şurasının sedri, kimya üzrə fəlsəfe doktoru Elmir Babayev, bir sıra elmi müəssisə və təşkilatların baş direktorları, həmkarlar ittifaqı komitelerinin sedrləri və gənc alımlar iştirak ediblər.

Akademiya Şəhərciyində yerləşən stadionda baş tutan açılış mərasimində çıxış edən professor Habil Qurbanov sonuncu turnirin pandemiya ilə əlaqədər 3 il əvvəl keçirildiyini söylədi. İştirakçıların sayını nəzərə alsaq, bu turnir hələ də marağın böyük olduğunu görürük dedi. Turnirdə Akademiyının 20 elmi müəssisə və təşkilatından 19 komandanın iştirak etdiyi diqqət çatdırıldı. Qeyd edib ki, 25 aprel - 25 may tarixlərində keçirilməsi planlaşdırılan oyunlar AFFA-nın peşəkar hakimiyyətindən idarə ediləcək.

Sonra çıxış edən AMEA-nın vitse-prezidenti,



akademik İsa Həbibbəyli bu turniri Akademiyada həyata keçirilən sosial, mədəni, mənəvi tədbirlərinin tərkib hissəsi adlandırıb.

O, idmançı alımlarə uğurlar arzulayıb.

Mərasimində çıxış edən AMEA-nın vitse-prezidenti, akademik Dilqəm Tağıyev turnirin zəhnini omşaklı möşək olan gənc alım və mütəxəssislərin idman həyatına və sağlamlıqlarına müsbət təsir göstərəcəyini vurgulayıb.

Daha sonra Respublika Seysmoloji Xidmət Mərkəzi və Dendrologiya İnstitutunun komandalarının görüşü ilə çempionatın qrup oyunlarına start verilib.

## Muzey işçilərinə mükafatlar verildi



**Mədəniyyət İşçiləri Həmkarlar İttifaqı Respublikası Komitəsi**

həmkarlar ittifaqı hədəsi və neçə mədəniyyət ocağının omakdaşlarının səmərəli eməyini qiymətləndirdi. Büyüb dramaturq, gərkəmləi teatr və kino xadim Cəfər Cabbarlınnın ev müzeyinin yaradılmasından 40 il ətər. Muzeydəki eksponatların qorunub saxlanmasında, tablığında böyük xidmətləri olan işçilər Respublika Komitəsinin Fəxri Forman və pul mükafatı təqdim olundu.



Digər klassik yazıçımız - Azərbaycan tarixi roman janrının banisi Məmməd Səid Ordubadının anadan olmasının 150 illiyi ölkəmizdə qeyd edilir. Böyük yazıçının yubileyi ilə əlaqədar töhfələrini təqdim etdi.

Respublika Komitəsi gərkəmləi bəstəkar, tanınmış içtimai xadim, SSRİ və Azərbaycan Respublikasının Xalq artisti, Sosialist Əməyi Qəhrəmanı, Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyasının müxbir üzvü Fikrət Məşədi Cəmil oğlu Əmirovun anadan olmasının 100 illiyi və F.Əmirov adına 6 sayılı onbin illik İncəsənət Məktəbinin yaranmasının 60 illik yubileyi ilə əlaqədar məktəbin müəllimləri ilə görüşüb. Yubiley tədbirlərində farqlanın və böyük xidmətləri olan omakdaşları Fəxri Forman və pul mükafatı ilə təltif edib.



## Ənənəvi idman yarışlarının keçirilməsi



Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyası və ona üzv olan təşkilatlar Ümumiyyətli lider Heydər Əliyevin 99-cu ildönümü münasibətilə bir səra tədbirlər həyata keçirir. Bununla əlaqədar idman yarışlarının keçirilməsi artıq onənə halına çevrilir. Muzeydəki eksponatların qorunub saxlanmasında, tablığında böyük xidmətləri olan işçilər Respublika Komitəsinin Fəxri Forman və pul mükafatı təqdim olundu.

AHİ-kə üzv olan Aviasiya İşçiləri Həmkarlar İttifaqı Respublika Komitəsinin Ümumiyyətli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 99-cu ildönümü ilə əlaqə-

da idman göstərilən diqqət və qayğıdan, dövlətimizin uğurlu idman siyasetindən danışb. Qeyd edib ki, Azərbaycan bir çox sahələrdə olduğu kimi, dündə idman ölkəsi kimi də öncül səralardadır. Olimpiya yarışlarında, beynəlxalq turnirlərdə idmanlılarımızın əldə etdiyi nailiyyətlər, qazanılan medallar ölkəmizdə idmanın göstərilən xüsusi diqqət və qayğının təzahürüdür. O bildirib ki, Ümumiyyətli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 99-cu ildönümü ilə əlaqədar keçirilən final yarışları may ayının 10-da başa çatacaq və qaliblər həmkarlar ittifaqı tərəfindən mükafatlandırılacaq.

Sonra minifutbol yarışına start verildi və komandalar arasında qələbə uğrunda mübarizə başladı.

## Himayəyə götürürdükləri ailələrdə oldular

Kənd Təsərrüfatı və Qida Sənayesi İşçiləri Həmkarlar İttifaqı Federasiyasının məsul işçiləri - aparat rəhbəri Rüfət Bürçəlyev, təlimatçı - tətbiççi Fərid Qasimov, "Az-Granata" MMC-nin Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin sadri Cabbar Məmmədov və Qazax Rayon Ko-



məsul işçiləri Fərhad Qocamanov sahə müəssisələrində çalışmış 2016-cı il Aprel döyüslərində Şəhidlik zirvəsinə yüksəlmiş Rahim Qara oğlu Tağıyevin, Vətən mühərbiyi şəhidi Hüseyin Müşviq oğlu Səmədovun və emək vəzifəsi borcunu yerinə yeti-

rəkəm mina partlayışı nəticəsində həyatını itirmiş Məmməd Ələddin oğlu Mərdənovun ailələrini zi-yarət etmişlər.

Onları Ramazan bayramı münasibətilə təbrik etmişlər. Federasiyanın sadri Tofiq Quliyev deyir ki, Məmməd istisna olmaqla, adlarını çəkdiyiniz iki şəhidin ailəsini təşkilat-

mız himayəyə götürüb. Hər ay büdcəmizdən bu ailənin hesabına nağd pul köçürürlər. Lakin biz nağd pul köçürümkələ kifayət-lənmirik. Vaxtaşırı ailə üzvləri ilə görüşlər keçiririk. Himayəçi missiyamızı müxtəlif formalarda həyata keçiririk.

